

advies

Advies 54^e OMT aan BAO: MenW 5 juli 2018

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl
KvK Utrecht 30276683
T 030 274 91 11
F 030 274 29 71
info@rivm.nl

A. Samenvatting situatie

Aanleiding OMT

Sinds oktober 2015 is er in Nederland een toename van het aantal invasieve meningokokkeninfecties veroorzaakt door *Neisseria meningitidis* serogroep W (MenW). In juni 2017 is er daarom een Deskundigenberaad bijeen gekomen. Na advies van dit Deskundigenberaad en BAO heeft de toenmalige minister van VWS besloten de MenC-vaccinatie voor kinderen van 14 maanden te vervangen door een MenACWY-vaccinatie en aan jongeren van 14 jaar MenACWY-vaccinatie aan te bieden. Gezien de doorgaande stijging van het aantal MenW-infecties in het afgelopen jaar is het doel van dit OMT om de huidige toename van het aantal ziektegevallen van MenW te evalueren en te bepalen of de huidige strategie voor MenW vaccinatie nog voldoet of dat uitbreiding van het vaccinatie-aanbod nuttig is.

In dit 54^e OMT zijn adviezen opgesteld met betrekking tot de verwachte ontwikkeling van het aantal ziektegevallen door MenW, en de uitbreiding van het vaccinatie-aanbod naar andere leeftijdsgroepen.

B. Het advies

Vraag 1a: Hoe is de actuele situatie met betrekking tot MenW en wat is de verwachte ontwikkeling in de toekomst?

Advies 1a:

In Nederland is sprake van een toename van het aantal ziektegevallen door MenW. Het reproductiegetal bedraagt circa 1.5. Dit betekent dat zonder aanvullende maatregelen het aantal patiënten voornamelijk verder zal toenemen. Met moleculaire technieken is aangetoond dat er sprake is van transmissie binnen Nederland van een bepaalde virulente kloon en dat de verheffing niet het resultaat is van verscheidene introducties vanuit andere landen. In 2017 werden er gemiddeld 6 patiënten per maand gerapporteerd. In 2018 zijn dit er tot nu toe 10 per maand. De verwachting is dat – ondanks het huidige vaccinatie-aanbod aan kinderen van 14 maanden en (na 1 oktober) 14 jaar – de stijging van MenW nog zal doorzetten. De leeftijdsgroepen waarin de incidentie van MenW het hoogst is, zijn kinderen jonger dan 5 jaar (vooral 0-2 jarigen), adolescenten en jong volwassenen (14-20 jarigen), en volwassenen vanaf 50 jaar (en dan met name boven 65 jaar). Vanaf 2015 zijn er 32 patiënten overleden (16%). De sterfte is het hoogst onder de adolescenten.

Vraag 1b: Is uitbreiding van het vaccinatie-aanbod naar andere leeftijdsgroepen nuttig?

Advies 1b:

Het aantal MenW-infecties neemt nog steeds toe. Adolescenten en jong volwassenen spelen een belangrijke rol bij de transmissie van MenW, ook naar andere leeftijdsgroepen. Om de toename van MenW zo snel mogelijk af te remmen en te stabiliseren (het reproductiegetal tot 1.0 of zelfs lager terug te brengen) adviseert het OMT om een vaccinatiecampagne met MenACWY-vaccin te implementeren voor de geboortecohorten 2001 /2002/2003 en geboortecohort 2004 t/m 30 april, opdat eind 2019 ten minste aan alle dan 15 tot en met 18-jarigen MenACWY-vaccinatie aangeboden is. Er zijn 2 vaccins op de markt (Nimenrix en Menveo) die beide geschikt zijn voor deze leeftijdsgroepen. Op dit moment lijkt er voldoende vaccin beschikbaar om bovenstaande geboortecohorten in de loop van 2019 te gaan vaccineren. Het OMT adviseert om de vaccinatiecampagne zo snel mogelijk uit te voeren omdat het effect op het aantal ziektegevallen dan het grootst is. Deze maatregel is bovendien kosteneffectief volgens onderzoek van het RIVM (tussen de 7000-17000 euro per QALY, afhankelijk van de modelaannames met betrekking tot dragerschapduur en de vaccineffectiviteit).

Voorlopige gegevens uit Engeland (waar eerder sprake was van een verheffing) laten zien dat vaccinatie van adolescenten een direct effect heeft in de gevaccineerde groepen en mogelijk ook al een indirect effect in oudere leeftijdscategorieën.

Het OMT hecht eraan te onderstrepen dat er wetenschappelijk gezien nog veel onzeker is over de epidemiologie en overdracht van MenW. Echter, de toename van het aantal gevallen waarbij de top nog niet in zicht is en de relatief hoge sterfte door MenW leidt tot bovenstaand advies tot een vaccinatie in deze leeftijdsgroep.

Bovenvermelde vaccinatiecampagne dient plaats te vinden naast voortzetting van het huidige beleid om MenACWY-vaccinatie aan te bieden op 14 maanden en in het jaar waarin jongeren 14 jaar worden.

Aanvullend onderzoek:

Het OMT adviseert om deskundigen een onderzoeksvoorstel te laten uitwerken naar het effect van de vaccinatiecampagne op het dragerschap van meningokokken onder adolescenten (bijvoorbeeld door een dragerschapsonderzoek voor en na de vaccinatiecampagne van 2019 uit te voeren).

Tevens constateert het OMT dat de toename van MenW ook ouderen treft, in het bijzonder 65-plussers. Er zijn nog geen data beschikbaar over de immunogeniciteit en werkzaamheid van het MenACWY-vaccin onder deze ouderen. Het OMT adviseert een immunogeniciteitsonderzoek onder ouderen boven de 65 jaar uit te voeren.

Publiciteit en communicatie

Zodra het BAO bovenstaande adviezen heeft bekrachtigd en de staatssecretaris hier een besluit over heeft genomen, zal het Clb het gekozen beleid eerst kenbaar maken aan professionals en vervolgens het publiek. Het is belangrijk dat professionals tijdig op de hoogte zijn zodat zij publieksvragen kunnen beantwoorden. Zolang de aanbesteding nog niet rond is zal met terughoudendheid gecommuniceerd moeten worden naar het algemeen publiek.